
17.12.2020 Uppdatering av anvisningar från 23.10.2020 inför vårterminen 2021.

Skolor på gymnasie- och högskolenivå samt fria bildningen inom landskapet Åland

17.12.2020 Information och riktlinjer till landskapets skolor gällande ordnandet av undervisning under Covid19 pandemin

På grund av rådande Covid -19 pandemi kommer skolornas terminsstart 2021 att kräva åtgärder och planering för att kunna garantera en trygg skolstart för studerande, lärare och all personal. Utgångspunkten är att undervisningen under vårterminen 2021 ordnas enligt skolans gällande pedagogiska och lagstiftningsmässiga styrdokument. I närundervisningen ska gällande hygien- och säkerhetsprinciper följas och skolorna behöver uppdatera rutinerna i sina verksamheter i enlighet med anvisningar som ges ut.

Under perioden med Covid-19 pandemin är det extra viktigt att trygghet och välmående prioriteras i alla verksamheter. För att stöda både barn och vuxna finns olika stödnummer där man kan få samtalsstöd <https://www.regeringen.ax/coronaviruset-covid-19/coronaviruset-covid-19/kristelefonnummer-samtalsstod>

Skolorna behöver tillse att informationen gällande vad man kan få samtalsstöd om, når ut till alla som kan vara i behov av det.

Användningen av skolornas lokaler hanteras genom åtgärder i enlighet med lagen om smittsamma sjukdomar (FFS 1227/2016), ("smittskyddslagen"). Med stöd av 8 § i smittskyddslagen kan de regionala myndigheterna fatta beslut om åtgärder i enlighet med den regionala situationen. På det viset kan olika delar av landet reagera snabbt och flexibelt med beaktande av den regionala situationen. Med stöd av 30 § 9 punkten i självstyrelselagen är det Ålands landskapsregering eller en annan myndighet som anges i lag som fattar beslut om stängning av skolorna på Åland med stöd av smittskyddslagen.

Syftet med dessa rekommendationer är att stöda skolorna på gymnasie- och högskolenivå samt den fria bildningen i landskapet så att de kan ordna undervisning och annan verksamhet i skolornas lokaler på ett säkert sätt under Covid19 pandemin. Genom att följa rekommendationerna kan man minska smittoriskerna vid skolorna. Anvisningarna och rekommendationerna revideras kontinuerligt i enlighet med hur Covid19 pandemin utvecklas. Det är viktigt att man håller sig uppdaterad om de senaste anvisningarna och rekommendationerna gällande olika säkerhetsaspekter.

(Källa: <https://minedu.fi/documents/1410845/22330894/THL+UKM+rekommendation+till+h%C3%B6gskolor+och+anordnare+av+utbildning+4.8.2020.pdf/1a34c1e6-774e-2b76-4af8-bdbf76636c7e/THL+UKM+rekommendation+till+h%C3%B6gskolor+och+anordnare+av+utbildning+4.8.2020.pdf?version=1.1&t=1596620740084>).

Följande rekommendationer gäller:

1. Personer som har symtom ska inte delta i undervisning eller annan verksamhet som ordnas i skolans lokaler

Coronaviruset orsakar en luftvägsinfektion med symtom såsom hosta, halsont, feber, andnöd, muskelsmärta, magsymtom och huvudvärk (<https://thl.fi/sv/web/infektionssjukdomar-och-vaccinationer/aktuellt/aktuellt-om-coronaviruset-covid-19/symtom-och-behandling-coronaviruset>).

En studerande eller lärare ska inte delta i närundervisning eller annan verksamhet som ordnas i skolans lokaler om han eller hon har symtom som tyder på smitta. Inte heller andra personer som arbetar eller besöker skolans lokaler får vistas i skolans lokaler om de har symtom.

Om en studerande insjuknar under dagens lopp måste han eller hon omedelbart lämna skolan eller gå till ett separat rum. Personer med symtom ska med låg tröskel söka sig till coronavirustestning. Om testresultatet är negativt och symtomen klart minskar, kan den studerande delta i närundervisning och annan verksamhet i skolans lokaler, även om symtomen inte helt har avtagit. Innan testresultatet är klart ska man dock undvika kontakt med andra. Om symtomen senare börjar på nytt eller ökar ska man göra ett nytt coronavirustest och undvika kontakt med andra.

Notera rekommendationerna gällande personer som anländer till Åland från ett riskområde utomlands https://www.regeringen.ax/sites/www.regeringen.ax/files/attachments/article/rekommendation_om_frivillig_karantan_efter_inresa_till_aland_fran_riskomrade_301020.pdf Under karantänstiden gäller samma arrangemang och rutiner som om studerande skulle vara sjukskriven.

2. Personer i riskgrupper

De personer som hör till en riskgrupp ska undvika närkontakt under pandemin och därför rekommenderas det att dessa personer inte deltar i närundervisning.

Riskgrupper för allvarlig coronavirussjukdom: <https://thl.fi/sv/web/infektionssjukdomar-och-vaccinationer/aktuellt/aktuellt-om-coronaviruset-covid-19/riskgrupper-for-allvarlig-coronavirussjukdom>)

De åtgärder som gäller personer som arbetar i skolan baserar sig på arbetsgivarens riskbedömning. Företagshälsovården stöder arbetsgivaren vid riskbedömningen.

3. Onödig fysisk kontakt bör undvikas

Coronaviruset smittar i första hand som droppsmitta (<https://thl.fi/sv/web/infektionssjukdomar-och-vaccinationer/aktuellt/aktuellt-om-coronaviruset-covid-19/smitta-och-skydd-coronaviruset>).

I skolan ska man sträva efter att undvika situationer där man är i närkontakt med andra människor. Ålands landskapsregering eller ÅHS ger vid behov närmare anvisningar om åtgärderna i praktiken.

- De allmänna restriktionerna i fråga om sammankomster gäller i regel inte skolornas undervisning och övriga lagstadgade verksamhet.
- I fråga om offentliga tillställningar som ordnas av skolor ska man följa det som bestäms i beslut om offentliga tillställningar som fattats av Ålands landskapsregering med stöd av lagen om smittosamma sjukdomar.
- Om det ordnas undervisning för större grupper (tex. föreläsningar för en publik) ska man använda distansförbindelse.
- Skolan kan genom ett eget beslut bestämma i vilken utsträckning andra än studerande och anställda får vistas på skolans område.
- För att undvika närkontakt bör man ordna lokalerna så att det är möjligt att iaktta säkerhetsavstånd: antalet personer i lokalerna bör begränsas så att man kan hålla ett avstånd på 1–2 meter till andra.
- Skolornas matsalar och restauranger eller andra måltidsutrymmen kan användas i skift. Det rekommenderas att det under måltider ska vara möjligt att undvika närkontakt och iaktta ett säkerhetsavstånd på 1 - 2 m till andra personer. God hygien ska iakttas av de som tillverkar maten, de som delar ut maten och de som kommer för att äta.
- Rekommendationer kring eventuell användning av munskydd uppdateras i enlighet med anvisningar från landskapsregeringen på basis av landskapets Handlingsplan för hantering av covid-19 på Åland.
- Vid utbildning som ordnas på arbetsplatsen för studerande inom yrkesutbildningen ska studerande följa de rekommendationer som gäller skyddsutrustning på arbetsplatsen.
- Arbetsgivaren ansvarar för personalens trygghet i skolmiljön och kan på basis av sin egen riskbedömning ge egna rekommendationer om skyddsutrustning

för de anställda. Vid en rekommendation om användning av munskydd i undervisningssituationen ansvarar arbetsgivaren för anskaffningen av munskydden.

Arbetshälsoinstitutets hemsida.: https://www.ttl.fi/sv/arbetshalsoinstitutets-coronavirus-instruktioner/?_ga=2.51662121.1602176062.1600593345-338873795.1583307895

Arbetshälsoinstitutets anvisningar till arbetstagare: <https://www.ttl.fi/sv/anvisningar-till-arbetstagare-for-att-forebygga-att-bli-smittad-av-det-nya-coronaviruset/>

4. En god hand- och hosthygien minskar smittorisen

Coronaviruset sprider sig främst med droppsmitta då en sjuk person hostar eller nyser. Då man sköter hand- och hosthygien på rätt sätt förebygger man smittspridning. För att öka medvetenheten om detta rekommenderas det att skolorna delar ut informationsmaterial om korrekta hygienrutiner till både anställda och studerande.

- Alla som besöker skolan ska tvätta sina händer alltid när de kommer in i byggnaden, innan de äter, efter att de har nyst eller hostat och när händerna är synligt smutsiga. Händerna torkas med pappershanddukar för engångsbruk.
- Ifall det inte finns möjligheter att tvätta händerna används handdesinfektionsmedel. Handdesinfektionsmedlet ska finnas lätt till hands.
- Då man nyser eller hostar täcker man munnen med en engångsnäsduk, som man efteråt kastar bort. Ifall man inte har tillgång till en näsduk nyser eller hostar man i armvecket. Sedan tvättar man händerna.

<https://thl.fi/sv/web/infektionssjukdomar-och-vaccinationer/sjukdomar-och-bekampning/anvisningar-for-forebyggande-och-bekampning-av-infektioner/allmannahygienregler>

5. Städning

Coronaviruset sprider sig främst med droppsmitta då en smittad person hostar eller nyser. Det är möjligt att viruset också smittar via beröring. Coronavirus överlever inte längre tider i luften eller på ytor när temperaturen varierar. Vid städning ska man använda ett svagt basiskt universalrengöringsmedel. I sanitetsutrymmena kan städningen intensifieras genom att använda desinfektionsmedel. Man kan följa Arbetshälsoinstitutets städanvisningar.

- Torka av kontaktytor så som dörrhandtag, armstöd, pulpeter och bord, strömbrytare och kranar minst en gång per dag, helst två gånger per dag.

- Användning av gemensamma arbets- och studieredskap och arbetsmaskiner ska undvikas eller så ska de rengöras alltid efter varje användning.

<https://www.ttl.fi/sv/stadanvisningar-for-att-forebygga-smitta-av-covid-19%E2%80%AF/>

6. Om det konstateras coronavirussmitta i skolan

Det är ÅHS som ansvarar för smittsamma sjukdomar och som utreder smittkedjor i landskapet. Ifall coronavirussmitta konstateras i skolan fås information om hur man ska gå tillväga av ÅHS. Smittkedjan utreds ifall personen blivit exponerad, de exponerade bör spåras och försättas i karantän enligt smittskyddslagen i 10 dagar.

Den som har blivit smittad med coronavirus ska vara borta från skolan under en period som avgörs av smittskyddsansvarig läkare vid ÅHS.

7. Användning av munskydd i kollektivtrafik och på allmänna platser

Användningen av munskydd rekommenderas på allmän plats och i allmänna lokaler när det är omöjligt att hålla avstånd.

Landskapsregeringen har gett ut särskilda anvisningar kring användningen av ansiktsmask i kollektivtrafiken, landskapsregeringens beslut ÅLR 2020/6701.

Användningen av ansiktsmask gäller personer över 15 år som åker i kollektivtrafik med de åländska landsortsbussarna och Mariehamns bussen då man inte kan undvika närkontakter i kollektivtrafiken. Anvisningen gäller även inom matartrafiken till landsortsbussen.

Landskapsregeringen distribuerar kostnadsfria ansiktsmasker till landskapets skolor för utdelning till busspassagerare över 15 år som åker med kollektivtrafik till skolan. Ansiktsmaskerna som delas ut är kirurgiska näs- och munskydd, CE-märkta för engångsbruk.

- Skolorna ansvarar för att ansiktsmaskerna distribueras enligt anvisningarna och att studerande får nödvändig undervisning i användningen av ansiktsmasker.
- En god handhygien är viktig vid användningen av ansiktsmask.
- Det är önskvärt att studerande **inte** lämnar sina använda ansiktsmasker i bussen.

<https://www.regeringen.ax/coronaviruset-covid-19/offentliga-tillstallningar-allmannasammankomster>

<https://www.regeringen.ax/coronaviruset-covid-19/rekommendationer-annan-info-fran-landskapsregeringen/utdelning-gratis-ansiktsmasker-personer-over-15-ar-aker-kollektivtrafik-pa>

<https://www.regeringen.ax/nyheter/uppdaterade-anvisningar-grundskolan-gallande-frivillig-karantan-samt-anvandning-ansiktsmask>

Kontaktpersoner

Elisabeth Storfors
Byråchef utbildningsbyrån
Utbildnings- och kulturavdelningen
Ålands landskapsregering
+358 18 25000 (vxl)
elisabeth.storfors@regeringen.ax

Bodil Regårdh
Specialsakkunnig inom utbildning
Utbildnings- och kulturavdelningen
Ålands landskapsregering
+358 18 25000 (vxl)
bodil.regardh@regeringen.ax